

Υπουργείο Εσωτερικών
Κυπριακή Δημοκρατία

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η εκπόνηση του Οδηγού αποτελεί
συλλογική εργασία της **Πολυθεματικής
Συντονιστικής Ομάδας κατά της
Εμπορίας Προσώπων**

Υπουργείο Εσωτερικών
Κυπριακή Δημοκρατία

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η εκπόνηση του Οδηγού αποτελεί
συλλογική εργασία της **Πολυθεματικής
Συντονιστικής Ομάδας κατά της
Εμπορίας Προσώπων**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
Τι είναι η εμπορία προσώπων;	4
Πώς να αναγνωρίσεις τα σημάδια πιθανής εμπορίας ανθρώπων;	4
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	6
Πρώτη αναφορά στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και ενημέρωση για τα δικαιώματά σου	6
Αναφορά στο Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων της Αστυνομίας για τη διαδικασία αναγνώρισης	6
Προθεσμία επίσκεψης	8
Τι είναι η περίοδος επίσκεψης;	9
Διαδικασία αξιολόγησης	10
Παραπομπή στο Καταφύγιο	10
Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης	11
Ψυχολογική αξιολόγηση και στήριξη	12
Αποτέλεσμα αξιολόγησης	12
Δικαιώματα για πιθανά και για αναγνωρισμένα θύματα	13
Πρόσθετα δικαιώματα για αναγνωρισμένα θύματα	13
ΜΕΡΟΣ Β΄	
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ	15
ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	16
Σχέδιο Προστασίας Μαρτύρων	16
Διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου	17
Ολοκλήρωση ποινικής διαδικασίας	17
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	18
Α. Άδεια παραμονής	18
Β. Απασχόληση / Επαγγελματική κατάρτιση	18
Γ. Οικονομική στήριξη	19
Δ. Αποζημιώσεις – Νομική Αρωγή	19
Ε. Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας/ Ταυτόχρονο καθεστώς αιτητή/αιτήτριας ασύλου και θύματος εμπορίας προσώπων	19
ΜΕΡΟΣ Γ΄	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΡΟΛΟΥ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (ΜΚΟ)	20
ΜΕΡΟΣ Δ΄	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	21
Α. Εμπλεκόμενες Κρατικές Υπηρεσίες (περιλαμβανομένης της τοπικής αυτοδιοίκησης)	21
Β. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	22
Γ. Πρεσβείες & Προξενεία Ξένων Χωρών στην Κύπρο	25
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	26

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ;

Η εμπορία προσώπων αποτελεί έγκλημα που διαπράττεται από άτομα ή οργανωμένα κυκλώματα εμπόρων και διακινητών που έχουν ως στόχο την εκμετάλλευση ενός ανθρώπου.

Η εμπορία αρχίζει με τη στρατολόγηση ενός ανθρώπου που μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά, τη διακίνηση, την παραλαβή και την υποδοχή ή στέγασή του,

μέσω

απειλών, βίας, εξαναγκασμού, απαγωγής, δόλου, εξαπάτησης, παραπλάνησης,

με στόχο

την εκμετάλλευσή του.

Η εκμετάλλευση έχει διάφορες μορφές, όπως εξώθηση στην πορνεία, πορνογραφία, επαιτεία, πλανοδιοπώληση, καταναγκαστική εργασία ή εργασία κάτω από απάνθρωπες συνθήκες χωρίς αμοιβή ή με πολύ χαμηλή αμοιβή (π.χ. στη γεωργία, κτηνοτροφία, σε εργοστάσια, γηροκομεία, ξενοδοχεία και εστιατόρια ακόμα και σε οικιακή εργασία), εξαναγκασμό για διάπραξη μικροαδικημάτων (π.χ. κλοπές) ή σοβαρών αδικημάτων (π.χ. μεταφορά ναρκωτικών), εξαναγκασμό σε γάμο, αφαίρεση οργάνων, παράνομη υιοθεσία, κ.λπ.

ΠΩΣ ΝΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΤΑ ΣΗΜΑΔΙΑ ΠΙΘΑΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ;

Ταυτίζεσαι με κάποιες από αυτές τις ερωτήσεις;

1. Σου έχουν υποσχεθεί ένα συγκεκριμένο είδος εργασίας, αλλά στη συνέχεια αναγκάστηκες να κάνεις κάτι εντελώς διαφορετικό;
2. Χρειάστηκε να παραδώσεις τα έγγρατά σου (π.χ. ταυτότητα, διαβατήριο);
3. Σου καταβάλλεται χαμηλότερος μισθός από τον συμφωνημένο για την εργασία σου;
4. Σου έχουν υποσχεθεί να μεταβείς σε άλλη χώρα χωρίς καλύψεις για τα έξοδα;
5. Σε κακομεταχειρίζονται ή σου ασκούν ψυχολογική βία;
6. Σε εμποδίζουν να κινείσαι ελεύθερα;
7. Σε έχουν αναγκάσει π.χ. να ζητιανεύεις, να κλέβεις ή να εκπορνεύεσαι;
8. Απειλούν εσένα ή την οικογένειά σου;

Προσοχή στις πιο κάτω ύποπτες συμπεριφορές για εμπορία προσώπων:

- Κάποιο άτομο σου προσφέρει δουλειά, αλλά δεν σου δίνει πληροφορίες όπως π.χ. τη διεύθυνση, το όνομα του εργοδότη (ή σου δίνει πολύ λίγες πληροφορίες).
- Κάποιο άτομο σε πιέζει να αποφασίσεις άμεσα αν θα δεχτείς ή όχι τη δουλειά.
- Κάποιο άτομο σου προσφέρει δουλειά με βάση μια προφορική συμφωνία ή σύμβαση που δεν καταλαβαίνεις.
- Κάποιο άτομο σου προσφέρει δωρεάν ταξίδια και διαμονή (π.χ. σε σχέση με την προσφερόμενη εργασία).
- Κάποιο άτομο σου ζητά να του δώσεις τα έγγρατά σου με το πρόσχημα ότι θα τα κανονίσει όλα για εσένα (σε σχέση με την προσφορά εργασίας).

Ο διακινητής/δράστης συχνά:

- σε αναγκάζει να εργαστείς παρά τη θέλησή σου·
- σε κακοποιεί σωματικά ή ψυχολογικά·
- σου περιορίζει την προσωπική σου ελευθερία και ελέγχει τις κινήσεις σου·
- δεν σου καταβάλλει τα χρήματα που σου υποσχέθηκε ή τον μισθό σου·
- δεν σου επιτρέπει να επικοινωνείς ή να βλέπεις τους φίλους και την οικογένειά σου (σου παίρνει το τηλέφωνο, τον υπολογιστή, το tablet κ.λπ.)·
- σε επιβλέπει και σε συνοδεύει σε διάφορες κρατικές υπηρεσίες και συνήθως δεν σε αφήνει να μιλήσεις·
- δεν σε αφήνει να εγκαταλείψεις τον χώρο που διαμένεις ή εργάζεσαι·
- έχει στην κατοχή του τα ταξιδιωτικά και τα προσωπικά σου έγγραφα.

Αν υποψιάζεσαι ότι ισχύει κάτι από τα πιο πάνω, επικοινωνήσε τώρα χωρίς χρέωση με το 1497 ή στο ηλ. ταχυδρομείο VOHTSupport@sws.dmsw.gov.cy των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Εάν πιστεύεις ότι έχεις θυματοποιηθεί, ή αν κάποια Υπηρεσία ή Μη Κυβερνητικός Οργανισμός (ΜΚΟ) έχει βάσιμες υποψίες ότι είσαι θύμα εμπορίας προσώπων ή/και εκμετάλλευσης, θα σε παραπέμψει στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Ο/Η Κοινωνικός Λειτουργός, μόλις λάβει αναφορά από εσένα – ή/και στα πλαίσια παραπομπής από άλλη Υπηρεσία ή ΜΚΟ – ότι μπορεί να είσαι θύμα εμπορίας και εκμετάλλευσης, θα λάβει τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες, θα σε ενημερώσει για τα δικαιώματά σου σε γλώσσα που καταλαβαίνεις και με τη βοήθεια διερμηνέα αν χρειάζεται, και θα σε παραπέμψει στο αρμόδιο γραφείο της Αστυνομίας για να γίνει η συνέντευξη και να αξιολογήσουν την περίπτωσή σου, όπου θα αποφασίσουν αν θα σε αναγνωρίσουν ως θύμα εμπορίας (βλ. πιο κάτω «Διαδικασία Αξιολόγησης”).

Υπάρχει, επίσης, το ενδεχόμενο να έχεις μεταφερθεί στον αστυνομικό σταθμό μετά από επιχείρηση της Αστυνομίας, ή επειδή έχεις συλληφθεί για παράνομη διαμονή και εργασία. Οι αστυνομικοί θα σου θέσουν διάφορες ερωτήσεις στις οποίες έχεις το δικαίωμα να μην απαντήσεις. Αν όμως πιστεύεις ότι έχεις τύχει εκμετάλλευσης από τον εργοδότη σου ή από κάποιον άλλο, σε συμβουλευόμαστε να το αναφέρεις, γιατί μόνο τότε η Αστυνομία θα μπορεί να διερευνήσει κατά πόσον έτυχες εκμετάλλευσης και να σε στηρίξει.

Να θυμάσαι πάντα ότι, τόσο ο/η Κοινωνικός Λειτουργός όσο και τα μέλη της Αστυνομίας που θα σου πάρουν συνέντευξη, είναι με το μέρος σου, θα σε βοηθήσουν και θα σε στηρίξουν.

Πρώτη αναφορά στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και ενημέρωση για τα δικαιώματά σου

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι η πρώτη Υπηρεσία που θα σου παρέχει άμεση στήριξη και ενημέρωση για τα δικαιώματά σου.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αφού λάβουν την αναφορά, μεταβαίνουν στον χώρο που βρίσκεσαι ή διευθετούν συνάντηση μαζί σου σε ασφαλή χώρο και

σε ενημερώνουν σε γλώσσα που καταλαβαίνεις και με τη βοήθεια διερμηνέα, αν χρειάζεται, για τα πιο κάτω:

- το όνομα, τη διεύθυνση και τα τηλέφωνα των κρατικών Υπηρεσιών και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στις οποίες μπορείς να αποταθείς για να σου παραχωρηθεί υποστήριξη·
- το είδος της υποστήριξης που δικαιούσαι να λάβεις (όπως συμβουλευτική καθοδήγηση, οικονομική στήριξη εφόσον δεν έχεις πόρους, δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δωρεάν παροχή νομικών ή άλλων συμβουλών, κ.τ.λ.) και πληροφορίες αναφορικά με την προθεσμία επίσκεψης και την προστασία σου από την απέλαση·
- τη διαδικασία αναγνώρισής σου ως θύμα και όλες τις πληροφορίες για την υποβολή καταγγελίας στην Αστυνομία εναντίον των δραστών·
- το δικαίωμά σου στην προστασία και ασφάλεια·
- το δικαίωμά σου να λάβεις νομικές συμβουλές και να εκπροσωπηθείς από δικηγόρο·
- εάν είσαι γυναίκα θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, για τη φιλοξενία σου στο Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης μέχρι τέσσερις (4) εβδομάδες·
- εάν στη χώρα καταγωγής σου κινδυνεύεις λόγω φυλετικών, θρησκευτικών, πολιτικών πεποιθήσεων ή αν είσαι μέλος συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας, για το δικαίωμά σου να υποβάλεις αίτηση για διεθνή προστασία·
- σε περίπτωση που χρειάζεσαι χρήματα, για τη δυνατότητα να σου παραχωρηθεί έκτακτη οικονομική βοήθεια για την κάλυψη των βασικών αναγκών σου.

Στη συνέχεια οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ενημερώνουν την Αστυνομία, που είναι η αρμόδια αρχή για τη διαδικασία αναγνώρισής σου ως θύμα εμπορίας.

Αναφορά στο Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων της Αστυνομίας για τη διαδικασία αναγνώρισης

Η Αστυνομία και συγκεκριμένα το Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων, με βάση τον περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο, είναι η αρμόδια αρχή αναγνώρισης θυμάτων εμπορίας προσώπων.

Πρωταρχικό μέλημα της Αστυνομίας είναι η διάσωσή σου, η εξασφάλιση της σωματικής και ψυχολογικής σου ασφάλειας και στήριξης, η προστασία των δικαιωμάτων σου, καθώς και η πρόσβαση σε αυτά.

Κατά τη διαδικασία αναγνώρισης, η Αστυνομία, έχει υποχρέωση να σε ενημερώνει για τη διαδικασία που πρόκειται να ακολουθηθεί, καθώς και για τα δικαιώματά σου, τα όποια αφορούν τα ακόλουθα:

- το είδος της υποστήριξης που μπορείς να λαμβάνεις σε σχέση με την ποινική διαδικασία·
- πού και με ποιο τρόπο μπορείς να υποβάλεις καταγγελία εναντίον του δράστη·
- τις διαδικασίες που έπονται της καταγγελίας και τον ρόλο σου ως θύμα στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών·
- πώς και υπό ποιους όρους μπορείς να απολαμβάνεις προστασία·
- σε ποιο βαθμό και υπό ποιους όρους έχεις πρόσβαση σε:
 - I. Νομικές συμβουλές
 - II. Νομική συνδρομή
 - III. Συμβουλές κάθε άλλου είδους.

Στις περιπτώσεις I και II θα ενημερωθείς και για το δικαίωμα αποζημίωσης. Εάν κατοικείς σε άλλη χώρα, θα ενημερωθείς για τους μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την υπεράσπιση των συμφερόντων σου.

Προθεσμία Περίσκεψης

Η Αστυνομία αμέσως θα μεριμνήσει ώστε να σου παραχωρηθεί «προθεσμία περίσκεψης», δηλαδή χρόνος για να λάβεις απόφαση κατά πόσον επιθυμείς να συνεργαστείς με τις διωκτικές αρχές για τη δίωξη των δραστών.

Σε περίπτωση που δεν έχεις άδεια παραμονής στην Κύπρο, η Αστυνομία θα ενημερώσει το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ώστε να σου χορηγήσει άδεια παραμονής διάρκειας ενός μηνός για σκοπούς περίσκεψης, με δυνατότητα ανανέωσης.

Τι είναι η περίοδος περίσκεψης;

Από τη στιγμή που είσαι σε επαφή με την Αστυνομία (είτε επειδή εντοπίστηκες μετά από αστυνομική επιχείρηση, είτε επειδή έγινε αναφορά της περίπτωσης σου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας) να ξέρεις ότι έχεις το δικαίωμα να ζητήσεις ορισμένο χρονικό διάστημα προκειμένου να σκεφτείς εάν επιθυμείς να συνεργαστείς με τις αρχές και να διευκολύνεις το έργο της δίωξης των ανθρώπων που σε εκμεταλλεύτηκαν.

Αυτή η χρονική περίοδος ονομάζεται «περίοδος περίσκεψης» και μπορείς να την χρησιμοποιήσεις για να διασφαλίσεις στον εαυτό σου την ορθότητα των επόμενων κινήσεών σου. Κανείς δεν σε αναγκάζει να δώσεις πληροφορίες σχετικά με τα άτομα που συμμετείχαν στην εκμετάλλευσή σου και, ιδιαίτερα, δεν πρέπει να ανησυχείς ότι θα σου επιβληθεί τιμωρία εάν δεν συνεργαστείς με τις αρχές.

Ο σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να σου δοθεί χρόνος που θα σου επιτρέψει να σκεφτείς πιο ξεκάθαρα τι πραγματικά θέλεις να κάνεις και να το κάνεις ελεύθερα, χωρίς να σε επηρεάζουν οι τραυματικές εμπειρίες της απειλητικής παρουσίας των δραστών.

Σύμφωνα με τον Νόμο, η περίοδος περίσκεψης διαρκεί αρχικά έναν μήνα, με δυνατότητα επέκτασης, εκτός αν είσαι κάτω των 18 ετών, οπότε διαρκεί δύο μήνες με δυνατότητα επέκτασης. Εάν δεν έχεις έγγραφα για τη διαμονή σου στην Κύπρο και έχει ήδη εκδοθεί διάταγμα απέλασής σου, το διάταγμα αυτό αναστέλλεται.

Η Αστυνομία θα διασφαλίσει την προστασία και ασφάλειά σου. Κατά την περίοδο αυτή, αν δεν έχεις χρήματα, το κράτος θα σου παρέχει κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και οποιαδήποτε επείγουσα φροντίδα υγείας χρειάζεσαι.

Τέλος, μερικά σημαντικά θέματα που πρέπει να γνωρίζεις για την περίοδο περίσκεψης είναι τα ακόλουθα:

1ον: Η περίοδος περίσκεψης δεν παρέχει αυτόματο δικαίωμα παραμονής στην Κύπρο. Προσωρινή άδεια παραμονής θα σου χορηγηθεί μόνο σε περίπτωση που αποφασίσεις να συνεργαστείς με τις αρχές για τη δίωξη των δραστών.

2ον: Η περίοδος περίσκεψης παύει να υφίσταται αν διαπιστωθεί από την Αστυνομία ότι έχεις επανασυνδεθεί με τους δράστες με δική σου θέληση, ή σε περίπτωση που αυτό κρίνεται απαραίτητο, για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

3ον: Κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης, έχεις τα ίδια δικαιώματα με τα αναγνωρισμένα θύματα εμπορίας (εκτός από τη χορήγηση άδειας παραμονής, ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας και πρόσβαση σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης).

Διαδικασία αξιολόγησης

Οι συνεντεύξεις διεξάγονται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, φιλικό προς εσένα, που θα σε κάνει να νιώσεις άνεση και ασφάλεια.

Κατά τις συνεντεύξεις έχεις δικαίωμα να έχεις δίπλα σου διερμηνέα.

Αν χρειαστεί, θα διαμείνεις στο κρατικό καταφύγιο για να διασφαλιστεί η προστασία σου.

Ο χρόνος που απαιτείται για την αξιολόγηση δεν είναι καθορισμένος, αλλά η Αστυνομία προσπαθεί να ολοκληρώσει τη διαδικασία το συντομότερο δυνατόν. Κατά τη διαδικασία αυτή, μπορείς να λαμβάνεις πληροφορίες και στήριξη από τον Λειτουργό Ευημερίας, καθώς και ψυχολογική στήριξη από Ψυχολόγο που θα οριστεί για την υπόθεσή σου.

Η συνεργασία σου με τις δικωτικές αρχές και η μαρτυρία σου είναι πολύτιμη καθώς:

- θα λειτουργήσει ως αποδεικτικό στοιχείο για τη δίωξη των δραστών,
- θα δώσει πληροφορίες στην Αστυνομία για δίωξη προσώπων που ακόμα δεν έχουν εντοπιστεί,
- θα λειτουργήσει ως αποδεικτικό στοιχείο για την καταδίκη των δραστών και τη δική σου δικαίωση.

Όταν αποφασίσεις **να συνεργαστείς με τις δικωτικές αρχές**, θα έχεις το **δικαίωμα παραμονής στην Κύπρο** για όλη την περίοδο που θα διαρκέσει η ποινική διαδικασία, **με όλα τα δικαιώματά σου**.

Παραπομπή στο Καταφύγιο

Αν κριθεί αναγκαίο για λόγους ασφάλειας, προστασίας και στήριξής σου μετά από σχετική εξατομικευμένη αξιολόγηση κινδύνου, η Αστυνομία μπορεί να σε παραπέμψει στο κυβερνητικό ή σε άλλο καταφύγιο, μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγνώρισης. Η διαδικασία αυτή γίνεται κατόπιν συνεννόησης και συνεργασίας με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης

Εάν είσαι γυναίκα, πιθανό θύμα εμπορίας προσώπων ή έχεις αναγνωριστεί ως θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης από την Αστυνομία, τότε έχεις δικαίωμα να φιλοξενηθείς προσωρινά στο Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης. Το Καταφύγιο είναι ένας ασφαλής χώρος διαμονής που λειτουργεί από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και φιλοξενεί μόνο γυναίκες θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Το Καταφύγιο μπορεί να σου προσφέρει προστασία και ασφάλεια μακριά από το περιβάλλον που ζούσες και τις συνθήκες εκμετάλλευσής σου. Κατά τη διάρκεια της παραμονής σου στο Καταφύγιο, αναπτύσσεται ένα κλίμα ηρεμίας, ασφάλειας και σου δίνεται χρόνος να συνεργαστείς με τον/τη Λειτουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών και άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες και Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς για την καλύτερη δυνατή στήριξη και προετοιμασία για την αποκατάστασή σου στην κοινότητα.

Περίοδος Διαμονής

Η περίοδος διαμονής στο Καταφύγιο δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) εβδομάδες. Κάθε εβδομάδα παραμονής προσφέρεται ώστε, να:

- νιώσεις ασφάλεια·
- ανασυγκροτήσεις τις δυνάμεις σου·
- λάβεις άμεση βοήθεια κάλυψης των αναγκών σου·
- ενδυναμωθείς για την αποκατάσταση και επανένταξή σου στην κοινότητα.

Κατά τη διαμονή σου στο Καταφύγιο σου παρέχεται:

- δωρεάν στέγη και φαγητό·
- ρούχα εάν χρειάζεσαι·
- χρήματα για τις προσωπικές σου ανάγκες·
- στήριξη και βοήθεια από Λειτουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών για να μπορέσεις να αποκατασταθείς στην κοινότητα μετά από την έξοδό σου από το Καταφύγιο·
- συμμετοχή σε δραστηριότητες ψυχαγωγίας όπως μουσική, μαγειρική, επιτραπέζια παιχνίδια·
- συμμετοχή σε μαθήματα ελληνικής ή αγγλικής γλώσσας και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Εισδοχή στο Καταφύγιο

Το Καταφύγιο λειτουργεί σε 24ωρη βάση και μπορείς να φιλοξενηθείς οποιαδήποτε στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

Ο/Η Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών θα σε ενημερώσει σε γλώσσα που κατανοείς και με διερμηνέα, για τις διαδικασίες εισδοχής, τον τρόπο λειτουργίας και τους κανονισμούς του Καταφυγίου, ώστε να αποφασίσεις εάν επιθυμείς να φιλοξενηθείς στο Καταφύγιο. **Η εισδοχή σου στο Καταφύγιο γίνεται με τη θέλησή σου.**

Η μεταφορά σου στο Καταφύγιο γίνεται από την Αστυνομία ή τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, για να μην επωμιστείς τα έξοδα μεταφοράς αλλά και για να εξασφαλιστεί ότι η διεύθυνση του Καταφυγίου θα παραμείνει άγνωστη προς το κοινό.

Ψυχολογική αξιολόγηση και στήριξη

Κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης που θα έχεις για να αποφασίσεις κατά πόσον θα συνεργαστείς με τις διωκτικές αρχές, η Αστυνομία μεριμνά για να παραπεμφθείς για ψυχολογική αξιολόγηση και στήριξη από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας. Η αξιολόγηση αυτή, αποτελεί βασικό στοιχείο για τον παραπέρα χειρισμό σου, καθώς και βασική επιστημονική μαρτυρία στις περιπτώσεις αναγνώρισης θυμάτων και στην ποινική διαδικασία.

Αποτέλεσμα αξιολόγησης

Η Αστυνομία, αφού ολοκληρώσει την αξιολόγηση, θα σε ενημερώσει κατά πόσον έχεις αναγνωριστεί ως θύμα εμπορίας προσώπων. Στην περίπτωση αυτή, έχεις πρόσβαση στα πιο κάτω δικαιώματα:

Δικαιώματα για πιθανά και για αναγνωρισμένα θύματα

- Υποστήριξη από το κράτος και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως:
 - συμβουλευτική καθοδήγηση,
 - οικονομική στήριξη εφόσον δεν έχεις πόρους,
 - δωρεάν επείγουσα ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,
 - δωρεάν επείγουσα ψυχολογική στήριξη,
 - διερμηνεία και μετάφραση,
 - προθεσμία περίσκεψης (βλ. πιο πάνω),
 - δωρεάν παροχή νομικών ή άλλων συμβουλών,
- προστασία από την Αστυνομία, όπου χρειάζεται,
- προστασία από την απέλαση,
- διαμονή στο κρατικό καταφύγιο, όπου κριθεί αναγκαίο,
- για ανήλικους, πρόσβαση στην εκπαίδευση,
- δικαίωμα υποβολής αίτησης για διεθνή προστασία,

... Πρόσθετα δικαιώματα για αναγνωρισμένα θύματα

- παροχή άδειας παραμονής για τον σκοπό της συμμετοχής στην ποινική διαδικασία,
- ένταξη στο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων, όπου χρειάζεται,
- δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,
- δωρεάν ψυχολογική στήριξη,
- υπηρεσίες Σύμβουλου απασχόλησης,
- επαγγελματική κατάρτιση, όπου ισχύει,
- ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας,
- δωρεάν εκπροσώπηση από δικηγόρο για διεκδίκηση αποζημιώσεων.

Σε περίπτωση που δεν αναγνωρισθείς ως θύμα εμπορίας προσώπων, τότε πρέπει να γνωρίζεις ότι:

- εάν έχεις έρθει στην Κύπρο νόμιμα και η παραμονή σου εδώ είναι νόμιμη, συνεχίζει να ισχύει το υφιστάμενο καθεστώς παραμονής σου (εκτός κι αν έχεις διαπράξει κάποιο αδίκημα που επιφέρει ακύρωση της άδειας παραμονής σου)·
- εάν έχεις αιτηθεί διεθνή προστασία και η αίτησή σου εξετάζεται από την αρμόδια Υπηρεσία, θα συνεχίσεις να έχεις δικαίωμα παραμονής μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας·
- εάν ήδη έχεις καθεστώς διεθνούς προστασίας, συνεχίζεις να απολαύεις των δικαιωμάτων που αυτό το καθεστώς σου παρέχει·
- εάν δεν εισήλθες νόμιμα στην Κύπρο ή εάν η παραμονή σου είναι παράτυπη, τότε θα προχωρήσει η διαδικασία απέλασής σου. Επίσης, το όνομά σου θα συμπεριληφθεί στη λίστα των ανεπιθύμητων προσώπων και δεν θα μπορέσεις να επιστρέψεις στην Κύπρο για αρκετά χρόνια·
- εάν συντρέχουν άλλοι σοβαροί λόγοι ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο να σου δοθεί προσωρινή άδεια παραμονής για ανθρωπιστικούς ή άλλους σοβαρούς λόγους, αυτό θα κριθεί αναλόγως των ιδιαίτερων συνθηκών σου.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Η διαδικασία αναγνώρισης θυμάτων εμπορίας προσώπων αποτελεί αρμοδιότητα του Γραφείου Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων της Αστυνομίας και επιτυγχάνεται μέσα από σειρά προσωπικών συνεντεύξεων που διεξάγονται με τα θύματα. Σε κάποιες περιπτώσεις η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρα. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιούνται στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο λήψης συνεντεύξεων και καταθέσεων από πιθανά και αναγνωρισμένα θύματα. Ο χώρος είναι φιλικός και θα σε κάνει να νιώσεις άνεση και ασφάλεια.

Αμέσως μετά την αναγνώρισή σου ως θύμα, το Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων προβαίνει σε ενημέρωση όλων των αρμόδιων υπηρεσιών και σε περίπτωση που δεν είσαι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, το Γραφείο αιτείται τη διευθέτηση της άδειας παραμονής σου στη Δημοκρατία εκεί όπου χρειάζεται. Σε διαφορετική περίπτωση, αν η διαμονή σου στη Δημοκρατία δεν επιβάλλεται, το Γραφείο προχωρεί σε εξατομικευμένη αξιολόγηση για σκοπούς επαναπατρισμού σου.

Εάν από τις συνεντεύξεις δεν διαπιστώνεται ότι είσαι θύμα εμπορίας προσώπων, αλλά πιθανόν να διαπράττονται άλλα αδικήματα ή χρειάζεσαι άλλου είδους στήριξη, θα παραπεμφθείς στην αρμόδια υπηρεσία.

Μετά την αναγνώρισή σου ως θύμα, το Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων θα σου παραχωρήσει βεβαίωση αναγνώρισης, διάρκειας αρχικά ενός μηνός, με δυνατότητα ανανέωσης, με σκοπό την πρόσβαση στα δικαιώματά σου.

Πέραν των διαδικασιών που ακολουθεί το Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων ως προς τον αποτελεσματικό και ενδεδειγμένο χειρισμό των πιθανών και αναγνωρισμένων θυμάτων εμπορίας, επιπλέον ειδικός χειρισμός απαιτείται και στις περιπτώσεις ανήλικων θυμάτων, σε συνεργασία με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, για το συμφέρον του παιδιού και προστασία από επαναθυματοποίηση.

- Εφόσον το θύμα είναι παιδί ή ασυνόδευτο παιδί, η Αστυνομία λαμβάνει συνεντεύξεις πάντοτε στην παρουσία του νόμιμου κηδεμόνα του, που στις πλείστες των περιπτώσεων είναι οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
- Γίνεται λήψη οπτικογραφημένης κατάθεσης από εξειδικευμένο προσωπικό.

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Όταν συνεργαστείς με την Αστυνομία και προβείς σε γραπτή κατάθεση, αρχίζει η διενέργεια εξετάσεων για ποινική δίωξη των δραστών. Θα τηρείσαι ενήμερος/η για τη διαδικασία που διεξάγεται και την πορεία των ερευνών, νοουμένου ότι δεν επηρεάζονται οι αστυνομικές εξετάσεις.

Για την αποτελεσματική δίωξη, καταδίκη και τιμωρία των δραστών, είναι σημαντικό να γνωρίζεις τα ακόλουθα:

- **Έχεις το δικαίωμα να έχεις διερμηνέα κατά τη διάρκεια της κατάθεσής σου.** Αν ξέρεις λίγα ελληνικά ή αγγλικά, αλλά δεν είσαι σίγουρος ότι καταλαβαίνεις όλες τις ερωτήσεις ή ότι όλα όσα λες είναι απολύτως σωστά, τότε μπορείς να ζητήσεις διερμηνέα.
- Όταν δίνεις πληροφορίες στην Αστυνομία, πρέπει να θυμάσαι ότι μόνο εσύ έχεις βιώσει όλα όσα έγιναν. Επομένως, **μόνο εσύ γνωρίζεις όλη την αλήθεια.** Η Αστυνομία και αργότερα το Δικαστήριο, δεν γνωρίζουν τα γεγονότα, επομένως **πρέπει να τους τα πεις όλα από την αρχή** και όχι μόνο κάποια κομμάτια της ιστορίας που θεωρείς σημαντικά.
- **Ανέφερε μόνο τα γεγονότα για τα οποία είσαι σίγουρος/η.** Μπορείς να αναφέρεις γεγονότα για τα οποία δεν είσαι σίγουρος/η, αλλά πρέπει να δηλώσεις την αβεβαιότητά σου. Η Αστυνομία μπορεί να χρησιμοποιήσει μια μικρή λεπτομέρεια που εσύ θυμάσαι για να βρει τους δράστες ή για να ανακαλύψει ένα σημαντικό αποδεικτικό στοιχείο.

Σχέδιο Προστασίας Μαρτύρων

Σε περίπτωση που **είσαι σε πραγματικό κίνδυνο**, με απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα και εάν συμφωνείς, **μπορείς να ενταχθείς στο Σχέδιο Προστασίας Μαρτύρων και Συνεργατών της Δικαιοσύνης, για την προστασία σου.** Μέτρα προστασίας, εάν κριθεί αναγκαίο, μπορεί να τεθούν και για την οικογένειά σου. Τα μέτρα προστασίας αποφασίζονται ανάλογα με τον κίνδυνο που διατρέχεις και περιλαμβάνουν τη φρούρηση, συνοδεία, μετακίνηση σε ασφαλή χώρο, αλλαγή ταυτότητας.

Διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο, εάν το κρίνει ορθό και αιτιολογημένο, μπορεί να διατάξει όπως δώσεις τη μαρτυρία σου ενώπιόν του, κατά τρόπο που να μην έχεις οποιαδήποτε οπτική επαφή με τον κατηγορούμενο, ως εξής:

- κεκλεισμένων των θυρών, ή
- μέσω τοποθέτησης ειδικού διαχωριστικού, ή
- μέσω χρήσης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, ή
- μέσω χρήσης οποιουδήποτε άλλου μέσου ή συστήματος.

Ολοκλήρωση ποινικής διαδικασίας

Η Αστυνομία θα σε ενημερώσει για την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας και θα προβεί σε εξατομικευμένη αξιολόγηση κινδύνου, ώστε να ενημερωθεί ο Υπουργός Εσωτερικών κατά πόσο είναι ασφαλές να επαναπατριστείς στη χώρα καταγωγής σου ή κατά πόσο είναι προς το συμφέρον σου να συνεχίσεις να παραμένεις στην Κύπρο.

Επαναπατριsmός

Σε περίπτωση που ληφθεί απόφαση για τον επαναπατριsmό σου, θα γίνουν προσπάθειες για την ένταξή σου σε πρόγραμμα εθελοντικού και υποβοηθούμενου επαναπατριsmού, με στόχο την επανένταξή σου στη χώρα καταγωγής σου.

Παραμονή για ανθρωπιστικούς λόγους

Σε περίπτωση που κριθεί ότι είναι προς το συμφέρον σου να συνεχίσεις να παραμένεις στην Κύπρο, ο Υπουργός θα σου χορηγήσει το δικαίωμα να υποβάλεις αίτηση για χορήγηση άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, η οποία θα ισχύει για ένα έτος και θα ανανεώνεται αν κριθεί αναγκαίο.

Κατά τη διάρκεια παραμονής σου για ανθρωπιστικούς λόγους, θα πρέπει να εξεύρεις εργασία και θα έχεις πλέον τις ίδιες υποχρεώσεις και δικαιώματα που έχουν οι πολίτες τρίτης χώρας στην Κύπρο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ:

Α. Άδεια παραμονής

Αν έχεις αναγνωριστεί ως θύμα εμπορίας προσώπων και έχεις αποφασίσει να συνεργαστείς με την Αστυνομία για τη δίωξη των υπόπτων, τότε έχεις δικαίωμα παραμονής στην Κύπρο, με άδεια που θα σου χορηγείται για τον σκοπό αυτό. Η άδεια παραμονής σου θα διαρκέσει μέχρι τη λήξη της ποινικής διαδικασίας (διερεύνηση, προσαγωγή και υπόθεση ενώπιον Δικαστηρίου), οπότε και θα επανεξεταστεί αν είναι προς το συμφέρον σου να συνεχίσεις να παραμένεις στην Κύπρο.

Η άδεια παραμονής που θα σου δοθεί για να παραμένεις στην Κύπρο, θα σου παρέχει ταυτόχρονα το δικαίωμα για δωρεάν φροντίδα υγείας, ψυχολογική στήριξη, οικονομική βοήθεια σε περίπτωση που δεν μπορείς να εργαστείς, στέγαση, ελεύθερη πρόσβαση στην εργασία κ.ά. (Βλ. Μέρος Α΄ – Δικαιώματα).

Κατά τη διάρκεια της παραμονής σου στην Κύπρο, η Αστυνομία πιθανόν να επικοινωνεί μαζί σου για τους σκοπούς της ποινικής υπόθεσης. Επίσης, μπορείς ανά πάσα στιγμή να επικοινωνείς με τον/τη Λειτουργό Ευημερίας για οποιαδήποτε βοήθεια χρειαστείς.

Υπάρχουν Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που μπορούν να σε στηρίξουν. Τα στοιχεία επικοινωνίας τους βρίσκονται στο Μέρος Γ΄.

Β. Απασχόληση / Επαγγελματική κατάρτιση

Ενώσω διαρκεί η ποινική υπόθεση, έχεις το δικαίωμα να διαμένεις στην Κύπρο με άδεια παραμονής και απασχόλησης. Αν είσαι πολίτης τρίτης χώρας, δεν υπόκεισαι σε περιορισμούς στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας, δηλ. θα μπορείς να εξεύρεις εργασία ελεύθερα χωρίς περιορισμούς.

Για ευκολότερη εξεύρεση εργασίας, ο/η Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών θα σε καθοδηγήσει για να εγγραφείς στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, όπου θα σου παρέχεται συμβουλευτική στήριξη και επαγγελματική καθοδήγηση για εξεύρεση κατάλληλης εργασίας από κατάλληλα εκπαιδευμένους και καταρτισμένους Σύμβουλους Απασχόλησης μέσω εξατομικευμένης προσέγγισης.

Επίσης, δικαιούσαι να ενταχθείς σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για βελτίωση των επαγγελματικών σου ικανοτήτων που έχουν στόχο την επαγγελματική και κοινωνική σου αποκατάσταση.

Γ. Οικονομική στήριξη

Σε περίπτωση που αποδεδειγμένα δεν μπορείς να εργαστείς για όσο καιρό διαμένεις με την άδεια παραμονής ως θύμα εμπορίας προσώπων, θα σου χορηγηθεί μηνιαίο εισόδημα από το κράτος, το λεγόμενο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ). Ο/Η Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών θα σε καθοδηγήσει για να υποβάλεις αίτηση.

Δ. Αποζημιώσεις – Νομική Αρωγή

Για τη σωματική και ψυχική βλάβη που έχεις υποστεί λόγω της εκμετάλλευσης, μπορείς να διεκδικήσεις αποζημιώσεις από τους υπεύθυνους δράστες για την εκμετάλλευσή σου, περιλαμβανομένων και μισθών ή άλλων οφειλών που δεν σου έχουν καταβληθεί από τον εργοδότη. Σε περίπτωση που δεν έχεις την οικονομική δυνατότητα να κινηθείς νομικά εναντίον των υπευθύνων, το κράτος μπορεί να καλύψει τα έξοδα του δικηγόρου μέσω της διαδικασίας της νομικής αρωγής. Η Αστυνομία και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα σε καθοδηγήσουν στη διαδικασία αυτή.

Το Δικαστήριο, για να υπολογίσει τις αποζημιώσεις θα λάβει υπόψη:

- την έκταση της εκμετάλλευσης και το όφελος που ο δράστης αποκόμισε ή μπορούσε να αποκομίσει·
- τις μελλοντικές προοπτικές σου και σε ποιο βαθμό επηρεάστηκαν από την εκμετάλλευσή σου·
- το βαθμό της υπαιτιότητας του δράστη·
- τη συγγένεια ή τη σχέση εξουσίας ή επιρροής του δράστη προς εσένα.

Εξάλλου, σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορείς να αποζημιωθείς από τους δράστες των αδικημάτων που διαπράχθηκαν εναντίον σου, το κράτος μπορεί να εξετάσει την παροχή αποζημίωσης.

Ε. Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας/ Ταυτόχρονο καθεστώς αιτητή/ αιτήτριας ασύλου και θύματος εμπορίας προσώπων

Οποιοδήποτε (πιθανό) θύμα εμπορίας προσώπων έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο της όλης διαδικασίας. Το καθεστώς αναγνωρισμένου θύματος εμπορίας και το καθεστώς αιτούντος άσυλο μπορούν να υπάρχουν ταυτόχρονα. Τα δικαιώματα τα οποία υπερσχύουν σε μια τέτοια περίπτωση είναι αυτά του αναγνωρισμένου θύματος εμπορίας. Η αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να γίνει σε οποιονδήποτε αστυνομικό σταθμό, στα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και στο κέντρο υποδοχής Πουρνάρα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΡΟΛΟΥ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (ΜΚΟ)

Οι ΜΚΟ είναι στη διάθεσή σου να σε στηρίξουν σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη διαβίωσή σου και τη συνεργασία με τις κρατικές υπηρεσίες. Παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια και στήριξη σε ευάλωτα άτομα, κάποιες από αυτές λειτουργούν καταφύγια για θύματα εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κάποιες άλλες μπορούν να σου παρέχουν διαμονή. Παροχές που προσφέρουν οι ΜΚΟ είναι για παράδειγμα:

- Βοήθεια για παροχή/εξεύρεση κατάλληλης διαμονής
- Ψυχολογική στήριξη
- Στήριξη κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας
- Μεταφορά και συνοδεία σε κρατικές υπηρεσίες
- Παροχή πληροφόρησης για τα δικαιώματά σου
- Νομική βοήθεια
- Στήριξη και βοήθεια για τον επαναπατρισμό σου
- Στήριξη και βοήθεια για οικογενειακή επανένωση
- Στήριξη για εξασφάλιση εργασίας

Οι περισσότερες ΜΚΟ συνεργάζονται στενά με τις κρατικές υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, το Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων και το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και μπορούν να σε βοηθήσουν όταν χρειαστεί να αποταθείς σε αυτές τις Υπηρεσίες.

Κατάλογος με ΜΚΟ και τα στοιχεία επικοινωνίας τους ακολουθούν στο Μέρος Δ΄.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Α. Εμπλεκόμενες Κρατικές Υπηρεσίες

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων		22 808 063 / 064 / 080 1497 (24ωρη γραμμή επικοινωνίας)
Μονάδα Διαχείρισης Θυμάτων Εμπορίας Προσώπων - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας		22 774 403 /404 /405 25 811 662 VOHTSupport@sws.dmsw.gov.cy
Τμήμα Εργασίας	Κλήμεντος 9, 1061 Λευκωσία	22 400 803
Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας	Θεμιστοκλή Δέρβη 46, 1066 Λευκωσία	22 803 030
Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης - Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λευκωσίας	Μουσείου 3, Λευκωσία	22 403 000
Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λεμεσού	Λεωφ. Φραγκλίνου Ρούσβελτ 80, Μέγαρο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2ος όροφος, Λεμεσός	25 827 350
Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λάρνακας / Αμμοχώστου	Οδός Φίλιου Τσιγαρίδη Μέγαρο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λάρνακα	24 805 312
Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Πάφου	Αγίου Σπυρίδωνος 1, 8021 Πάφος	26 821 666
Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων	Γρίβα Διγενή 54, 1096 Λευκωσία	22 803 100
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης	Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 90, 1077 Λευκωσία	22 308 808 / 811

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Δήμος Λεμεσού - Κέντρο Στήριξης και Επανεκπαίδευσης	Δομνίτσας Λανίτου Καβουνίδου, 3116 Λεμεσός	25 347 878
«Πολυπολιτισμικό Κέντρο-Ουράνιο Τόξο», «Διαπολιτισμικό Κέντρο»		22 797 844 / 856
Δήμος Λευκωσίας - Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας	Λεωφ. Νικηφόρου Φωκά 40, 1016 Λευκωσία (πλησίον Πύλης Αμμοχώστου)	22 797 850 / 860

B. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Λευκωσία

1. Caritas Cyprus

Διεύθυνση: Αγίου Μάρωνα 8, Γραφείο 4, Πύλη Πάφου, 1010 Λευκωσία

Τηλέφωνο: +357 22 662 606

administration@caritascyprus.org | www.caritascyprus.com

Οργανισμός στη Λευκωσία, Πάφο και Λάρνακα. Παρέχει υλική στήριξη όπως φαγητό και ρούχα, βοήθεια για παραπομπή σε υπηρεσίες (παροχή μεταφορικού μέσου), καθώς και καθοδήγηση και στήριξη στη διαδικασία ασύλου, ή τη διαδικασία παραπομπής ή καταγγελίας για εμπορία προσώπων.

2. Cyprus Red Cross Society

Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός

Διεύθυνση: Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού 3, 2063 Στρόβολος

Τηλέφωνο: +357 22 504 400

admin@redcross.org.cy | <https://www.redcross.org.cy/>

Προσφέρει ανθρωπιστική βοήθεια και στήριξη, καθώς και ψυχοκοινωνική υποστήριξη και άλλες υπηρεσίες σε ευάλωτους μετανάστες.

3. Cyprus Refugee Council

Κυπριακό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Διεύθυνση: Στασάνδρου 9, 4ος όροφος, 1060 Λευκωσία

Τηλέφωνο: +357 22 205 959 / +357 99 668 709/ +357 97 767 329

info@cyrefugeecouncil.org | <https://www.cyrefugeecouncil.org/>

Οργανισμός ο οποίος προσφέρει στήριξη και συμβουλευτική σε αιτούμενους ασύλου, συμπεριλαμβανομένων και θυμάτων βασανιστηρίων, κρατουμένων, και θυμάτων εμπορίας προσώπων και έκφυλης βίας. Προσφέρεται νομική, ψυχολογική, κοινωνική στήριξη και βοήθεια ένταξης.

4. Cyprus Stop Trafficking

Διεύθυνση: Τ.Κ. 22850, 1524 Λευκωσία

Τηλ: +357 22 771 063 και +357 99 962 028

Cyprus.stop.trafficking@gmail.com | aachristophidou@hotmail.com

www.cyprusstoptrafficking.com

Ανθρωπιστική οργάνωση που παρέχει βοήθεια σε θύματα εμπορίας προσώπων και διεξάγει σχετικές διαφωτιστικές εκστρατείες έχοντας στενή συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και την Αστυνομία (Γραφείο Καταπολέμησης Εμπορίας Προσώπων). Σε ειδικές περιπτώσεις, δυνατόν να προσφέρει διαμονή σε θύματα.

5. Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Οικογενειακής Βίας Association for the Prevention and Handling of Domestic Violence

Διεύθυνση: Τ.Θ. 20422, 2152 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ.: +357 22 339 001 | Γραμμή Βοήθειας: 1440

info@domviolence.org.cy | <https://domviolence.org.cy>

Προσφέρει τηλεφωνική γραμμή βοήθειας (1440) η οποία παρέχει συμβουλευτική σε θέματα βίας στην οικογένεια και όλων των ειδών βίας. Παρέχεται ψυχολογική, κοινωνική και νομική στήριξη σε οικογένειες. Υπάρχει καταφύγιο για γυναίκες που υπήρξαν θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

6. Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού Family Planning Association

Διεύθυνση: Εζεκία Παπαϊωάννου 27, Λευκωσία

Τηλ. +357 22 751 093

info@cfpa.org.cy | www.familyplanning.org.cy

Προσφέρονται σεμινάρια σχετικά με τη σεξουαλική αγωγή καθώς και συμβουλευτική (ψυχολογική, κοινωνική, νομική).

Λάρνακα

1. OASIS

Διεύθυνση: Αρχιεπισκόπου Λεοντίου 1, 6021 Λάρνακα

Τηλ.: +357 24 002 266 / +357 99 797 427

info@oasis.org.cy | <https://www.oasis.org.cy/>

Προσφέρει στήριξη σε αιτητές ασύλου και πρόσφυγες στην περιοχή Λάρνακας. Προσφέρει μαθήματα αγγλικών, κοινωνικές συναντήσεις με σνακ και παιχνίδια και δίνει φαγητό και ρούχα εβδομαδιαία. Επιπρόσθετα, προσφέρει εθελοντικά μετάφραση σε όσους το χρειάζονται στα ελληνικά.

Λεμεσός

1. AGAPI

Διεύθυνση: Ζήνωνος 10, 3040 Λεμεσός

Τηλ.: +357 25 212 221

agapi.cyprus@gmail.com | <https://agapi.org.cy/>

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος στηρίζει όλα τα άτομα που χρειάζονται βοήθεια. Διατηρεί κέντρο όπου προσφέρει ψυχολογική, νομική και κοινωνική βοήθεια και οργανώνει μαθήματα ραπτικής, γλωσσών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και χειροτεχνίας. Παρέχει επίσης υλική βοήθεια (ρούχα, κουβέρτες) σε οικογένειες που τα χρειάζονται.

2. Wellspring Association

Διεύθυνση: Αγίου Ανδρέου 339, 3035 Λεμεσός

Τηλ: +357 25 105 802

info@wellspringcyprus.com | dropincentre@wellspringcyprus.com
<https://www.wellspringcyprus.com/>

Προσφέρει στήριξη καθώς και προσωρινή διαμονή σε θύματα εμπορίας προσώπων και άλλου είδους βίας.

Γ. Πρεσβείες & Προξενεία Ξένων Χωρών στην Κύπρο

ΧΩΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Αίγυπτος	Αγίου Προκοπίου 14, 2406 Έγκωμη	22449050/1
Βενεζουέλα	Ζήνωνος Κιπέως, Λευκωσία	22445322
Βουλγαρία	Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, Έγκωμη	22672486
Βραζιλία	Αχαιών 14, 1101 Έγκωμη	22592300
Γεωργία	Βασιλίσσης Αμαλίας, 1101 Λευκωσία	22357327
Ελλάδα	Λόρδου Βύρωνος, 1080 Λευκωσία	22445111
Ινδία	Ιντίρας Γκάντι 3, 2413 Λευκωσία	22351170
Ιορδανία	Ελαιώνων 29, 2057 Στρόβολος	22041555
Ιράν	Αρμενίας 42, Στρόβολος	22314459
Ισπανία	Νικόλαου Καταλάνου 5, Έγκωμη	22450410
Κίνα	Αρχιμήδους 30, Έγκωμη	22352182/3/4
Κούβα	Κρατίνου 51, 2040 Στρόβολος	22769743
Λίβανος	Χίου, Άγιος Δομέτιος	22878282
Μπελιζ	Αγίου Παύλου 15, 1105 Λευκωσία	22556677
Πολωνία	Λεωφ. Κέννεντυ 12/14, 1087 Λευκωσία	22753517
Πορτογαλία	Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου III 9, 1065 Λευκωσία	22375131
Ουκρανία	Ανδρέα Μιαούλη 10, 2415 Έγκωμη	22464383
Ρουμανία	Πειραιώς, Στρόβολος	22495535
Ρωσία	Αγίου Προκοπίου, Έγκωμη	22774622
Σερβία	Βασιλίσσης Όλγας, Έγκωμη	22777511
Σλοβακία	Καλαμάτας 4, Στρόβολος	22879681
Συρία	Νικόδημου Μυλωνά 17, 1071 Λευκωσία	22817333
Ταϊλάνδη	Ευαγόρου 40, Λευκωσία	22674900
Τσεχία	Κυριάκου Μάτση 18, Λευκωσία	22421118
Φιλιππίνες	Γεώργιου Γρίβα Διγενή 36, Λευκωσία	22680806

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- Είμαι θύμα εμπορίας και εκμετάλλευσης;

Δες αν ισχύει κάτι από τα ακόλουθα:

- Σου έχουν υποσχεθεί ένα συγκεκριμένο είδος εργασίας, αλλά στη συνέχεια αναγκάστηκες να κάνεις κάτι εντελώς διαφορετικό;
- Χρειάστηκε να παραδώσεις τα έγγρατά σου;
- Σου καταβάλλεται ο συμφωνημένος μισθός για την εργασία σου;
- Σε κακομεταχειρίζονται ή σου ασκούν ψυχολογική βία;
- Σε εμποδίζει κανείς να κινείσαι ελεύθερα;
- Σε έχουν αναγκάσει π.χ. να ζητιανεύεις, να κλέβεις ή να εκπορνεύεσαι;
- Απειλεί κανείς εσένα ή την οικογένειά σου;

Αν υποψιάζεσαι ότι ισχύει κάτι από τα πιο πάνω, επικοινωνήσε τώρα χωρίς χρέωση με το 1497 ή στο ηλ. ταχυδρομείο VOHTSupport@sws.dmsw.gov.cy των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

- Είμαι ξένος σε αυτή τη χώρα και δεν ξέρω πού να ψάξω για βοήθεια

Αν πιστεύεις ότι χρειάζεσαι άμεσα βοήθεια, επικοινωνήσε τώρα στο 1497.

Στο τέλος αυτού του οδηγού, παρατίθενται τα στοιχεία επικοινωνίας των κρατικών υπηρεσιών, των ΜΚΟ και των πρεσβειών και προξενείων στην Κύπρο, στα οποία μπορείς να αποταθείς.

- Μου έχουν κρατήσει τα ταξιδιωτικά μου έγγραφα και δεν μπορώ να τα πάρω πίσω

Επικοινωνήσε με τον πλησιέστερο αστυνομικό σταθμό για να καταγγείλεις το θέμα. Η Αστυνομία θα σε βοηθήσει να τα πάρεις πίσω.

- Δικαιούμαι οικονομική στήριξη;

Αν έχεις αναγνωριστεί ως θύμα εμπορίας προσώπων και δεν μπορείς να εργαστείς, έχεις πρόσβαση σε μηνιαίο εισόδημα που θα περιλαμβάνει και κάλυψη ενοικίου. Σε περίπτωση που χρειάζεσαι χρήματα, τότε θα σου παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για την κάλυψη των βασικών αναγκών σου.

- Μπορώ να εργαστώ;

Ναι, αν είσαι αναγνωρισμένο θύμα εμπορίας προσώπων μπορείς να εργαστείς ελεύθερα.

- Δεν έχω κάποιο χώρο για να μένω

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα μεριμνήσουν για τη διαμονή σου.

- Φοβάμαι τους δράστες, φοβάμαι μήπως με βρουν και κάνουν κακό σε μένα ή στην οικογένειά μου

Δικαιούσαι προστασία από την Αστυνομία. Αν στη χώρα καταγωγής σου κινδυνεύει και η οικογένειά σου, οι κρατικές υπηρεσίες θα μεριμνήσουν για τη μετάβασή τους στην Κύπρο και τη χορήγηση άδειας παραμονής, ώστε να προστατευθούν.

- Πόσο καιρό διαρκεί η ποινική διαδικασία;

Δεν υπάρχει καθορισμένο χρονικό όριο.

- Δικαιούμαι αποζημίωση;

Για τη σωματική και ψυχική βλάβη που έχεις υποστεί λόγω της εκμετάλλευσης, μπορείς να διεκδικήσεις αποζημιώσεις από τους υπεύθυνους δράστες για την εκμετάλλευσή σου, περιλαμβανομένων και μισθών ή άλλων οφειλών που δεν σου έχουν καταβληθεί από τον εργοδότη/την εργοδότη. Σε περίπτωση που δεν έχεις την οικονομική δυνατότητα να κινηθείς νομικά εναντίον των υπευθύνων, το κράτος μπορεί να καλύψει τα έξοδα δικηγόρου μέσω της διαδικασίας της νομικής αρωγής. Η Αστυνομία και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα σε καθοδηγήσουν στη διαδικασία αυτή.

Το Δικαστήριο για να υπολογίσει τις αποζημιώσεις θα λάβει υπόψη:

- Την έκταση της εκμετάλλευσης και το όφελος που ο δράστης αποκόμισε ή μπορούσε να αποκομίσει
- τις μελλοντικές προοπτικές σου και σε ποια έκταση επηρεάστηκαν από την εκμετάλλευσή σου
- τον βαθμό της υπαιτιότητας του δράστη
- τη συγγένεια ή τη σχέση εξουσίας ή επιρροής του δράστη προς εσένα.

Εξάλλου, σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορείς να αποζημιωθείς από τους δράστες των αδικημάτων που διαπράχθηκαν εναντίον σου, το κράτος μπορεί να εξετάσει την παροχή αποζημίωσης.

- Έχω δικαιώματα μέχρι να αναγνωριστώ ως θύμα εμπορίας προσώπων;

Ναι. Κατά την προθεσμία περίσκεψης (Βλ. Μέρος Β') και κατά τη διάρκεια της αξιολόγησής σου από την Αστυνομία, έχεις τα ακόλουθα δικαιώματα:

- Υποστήριξη από το κράτος και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως:
 - συμβουλευτική καθοδήγηση,
 - οικονομική στήριξη εφόσον δεν έχεις πόρους,
 - δωρεάν επείγουσα ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,
 - δωρεάν επείγουσα ψυχολογική στήριξη,
 - διερμηνεία και μετάφραση,
 - προθεσμία περίσκεψης,
 - δωρεάν παροχή νομικών ή άλλων συμβουλών,
- προστασία από την Αστυνομία, όπου χρειάζεται,
- προστασία από την απέλαση,
- διαμονή στο κρατικό καταφύγιο, όπου κριθεί αναγκαίο,
- για ανήλικους, πρόσβαση στην εκπαίδευση,
- δικαίωμα υποβολής αίτησης για διεθνή προστασία.

- Τι δικαιώματα θα έχω αφού αναγνωριστώ ως θύμα εμπορίας προσώπων;

Αν έχεις αναγνωριστεί ως θύμα εμπορίας προσώπων από την Αστυνομία, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, ανεξαρτήτως αν έχεις τα δηλωτικά έγγραφα της ταυτότητάς σου και ανεξαρτήτως οικονομικών πόρων, τότε έχεις δικαίωμα στη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική αποκατάστασή σου.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα συντονίσουν τις ενέργειες όλων των αρμόδιων Υπηρεσιών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων για να σου παρέχουν υποστήριξη και συμβουλευτική βοήθεια στα διάφορα ζητήματα που πιθανόν να αντιμετωπίζεις.

ΓΠΠ 259/2023-1000

ISBN 978-9963-50-620-0

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας